

Jo hyvä aikaa sitten päivänpolitiikan jättänyt **Suvi-Anne Siimes** on lukenut pysäyttävän kirjan. Sen valossa hänen oma toimintansa politiikassa – kuten myös istuvan pääministerin toimet – näyttäytyvät turhan säyseinä:

”Muistan vieläkin sen kesän. Olin Turun saaristossa, tarkemmin sanottuna Paraisten Jurmossa. Mukanani oli kirja, jonka olin ostanut ennen kesälomani alkua Akateemisesta kirjakaupasta. Se sisälsi esseitä politiikan teoriasta. Niitä lukiessani tajusin olleeni täysin väärässä ne vuodet, jotka olin ollut politiikassa.

Erehdykseni ei ollut luonteeltaan ideologinen vaan käsitteellinen. Olin aina mieltänyt politiikan keskusteluksi ja ajattelut, että useimpiin asioihin voi löytää hyvän ja kestävä ratkaisun avoimen dialogin avulla. Yhdysvaltalaisen yhteiskuntatieteilijän Michael Walzerin teos *Thinking Politically – Essays in Political Theory* vakuutti minut siitä, että politiikan voi perustellusti nähdä myös taukoamattomana sotana ja valtataisteluna, jossa kaikki rauhat ovat vain tilapäisiä.

Se, että epäonnistuin monissa pyrkimyksissäni poliittikkona, näytti tämän käsitteellisen eron valossa hyvin ymmärrettävänä. Vika ei ollut muissa vaan minussa, sillä oppaanani oli ollut yhteiskunnalliseen todellisuuteen nähden hyvin puutteellinen pelikirja. (...)

Voisiko Sipilän pelikirjan ydin siis ollakin nimenomaan kovan

avoimen konfliktin ja huonon käytöksen välttämisessä? Ei niin, että tämä olisi hänen julkilausuttu taktiikkansa. Vai niin, että se olisi hänen syvin henkilökohtainen vakaumuksensa?

Uskon itse, että Sipilän hallitus voi onnistua työsssänsä. Se edellyttää kuitenkin ajattelutavan muutosta.

Kenellekään ei tarvitse julistaa avointa sotaa, eikä kenenkään kanssa tarvitse tapella verissä päin. Mutta valtaa on uskallettava näyttää ja käyttää. Ilman sitä ei voi olla päättäjä eikä hallitsija.”

(Suvi-Anne Siimes Kanava-lehdessä 1/2016)

”Suomen perustulokeilu on herättänyt valtavaa kiinnostusta kotimaassa ja ulkomailla. Eikä syyttä! Kyseessä on ainutlaatuinen avaus eurooppalaisessa sosiaaliturvakeskustelussa, jota muutoin leimaa etuuksien karsinta, vastikkeellisuuden lisääminen sekä omien maiden kansalaisten ja maahanmuuttajien erottelu.

Belgialaisen **Jurgen De Wispelaeren** väitöskirjan *An Income of One's Own? The Political Analysis of Universal Basic Income* valmistuminen osui kuin nyrkki silmään Suomen perustulokeilua ajatellen. Väitöskirjan aiheena on perustulon poliittinen toteuttamiskelpoisuus.

Puolustaessaan väitöskirjaa 12. joulukuuta Tampereella De Wispelaeren huomautti, ettei perustulo ole valmis järjestelmä vaan pikemminkin erilaisten aloitteiden perhe. Perustulosta voi saada selkoa vasta sen jälkeen, kun ideoiden pohjalta muokataan

konkreettisia ehdotuksia ja nämä ehdotukset sovitetaan vallitsevaan sosiaaliturvajärjestelmään. De Wispelaere korosti, että konkreettiset perustulomallit ovat luonteeltaan poliittisia, koska ne paljastavat perustuloksi ehdotetun mallin sisällön ja tavoitteet: onko perustulo todella vastikkeeton, vähentääkö se byrokratiaa, lievittääkö se köyhyyttä jne. Suomessakin on aivan eri asia, onko perustulo 400 vai 800 euroa kuukaudessa.”

(**Heikki Hiilamo** YP-blogissa 16.12.2015)

Edelliskesän Tonavassa referoitiin selkkausta, joka seurasi Alex Stubbin ”huonoa läppää” (Stubbin oma jälkikäteisluonnehdinta kommentistaan) professorien ylenpalttisista kesälomista. Nyt talvella vastaavaa läppää heitti pääministeri Sipilä, joka puhui ”kaiken maailman dosenteista”. Akateeminen sfääri narkästyi taas; lausunto vieläpä ajoittui yliopistojen yt-neuvottelujen ja koulutusleikkausten keskelle.

Tiedetoimittajain liitto ry myöntää vuosittain tiedeviestintäpalkinnon, jonka yleensä saa yksittäinen toimittaja, tiedottaja tai muu tieteen viestijänä kunnostautunut, mutta Sipilän ansiosta tänä vuonna palkinto annettiin isommalle joukolle – ”kaiken maailman dosenteille”. Pelkästään Helsingin yliopistosos dosentteja on yli 3 000.

”Kaiken maailman dosentit” palkinnut Tiedetoimittajain liitto haluaa muistuttaa tieteen ja tutkimuksen vapaudesta, jonka pitäisi olla itsestäänselvyys sananvapauden mallimaassa Suomessa. (...)

Toimittajille 'päivystävä dosentti' on yhteistyökumppani, jolta saa tutkitun tiedon lisäksi myös tukea tiedon merkittävyyden suhteuttamiseen sekä uusia näkökulmia ja jopa henkilökoh-
taisia mielipiteitä.

Juuri nyt, kun Suomessa eletään taloudellisesti ja vihapuheen varjossa myös henkisesti raskaita aikoja, sivistyksen ja valistuksen soisi valaisevan julkista keskustelua, perustelee Tiedetoimittajain liitto dosenttien palkitsemista.

Tiedeviestintä-palkinnon otti vastaan Suomen dosenttiliiton puheenjohtaja **Tom Frisk** Tiedetoimittajain liiton Valon päivän juhlassa 3. helmikuuta Päivälehdessä museossa Helsingissä.”

(Tiedetoimittajain liiton tiedote 4.2.2016)

Alkoholipolitiikka-lehden (joka oli YP:n edeltäjä) digitointiprojektin ensimmäinen vaihe on valmistunut. Julkari.fi-arkistosta löytyvät nyt AP:n artikkelit aina vuosilta 1960–1997. Joukossa on aikamoisia helmiä kuten vaikkapa AP:n pitkäaikaisen päätoimittajan **Pekka Kuusen** puheenvuoro ”Muutoksen alku on meissä itessämme” Alkon 50-vuotisjuhlasta 5.4.1982. Kuusi lopettaa analyysinsä suomalaisen juomattavan ja alkoholipolitiikan itenäisyydenaikaisesta kaaresta näin dramaattisesti:

”Uskon, että nykynuoriso yhteisesti aistii ja tuntee, että ihmisellä ei lajina enää mene hyvin. Historian, uskonnon ja biologian opetuksesta nuorelle ihmiselle tarjoutuva maailmankäsitys on niin räikeän ristiriitainen, että ajatteleva nuori tuskin voi olla hämmentymättä. Jos nuorelle tarjoutuva koti on kutistunut

muutaman väsyneen ja kiireisen ihmisen ajoittaiseksi TV:n tuijotuspaikaksi ja nukkumapaikaksi, ei ihme, jos elämään etsitään joskus fiilistä pullon suusta ja muusta.

Mitähkö sitten olisi tehtävä? Luonnonmukaiseen ja levolliseen elämäntapaan meidän kai olisi pyrittävä. Levollinen elämä kasvaa levollisista ihmissuhteista. Muutoksen alku on meissä itessämme. Olemmehan aivo-olentoja, informaatio-olentoja ja me ihmiset. Olemme biologisen evoluution ja kulttuurievoluution yhteistuotteita. Luonto äiti jo hiljaa hymyilee: Sinä ihminen, kärki luonnon ikimuu-
toksessa, jos et opi jo ymmärtämään itseäsi, omaa evoluutiotasi, minä evoluutio, minä sinut huomenna syön.

Viidenkymmenen vuoden kulluttua, vuonna 2032, kun Alko viettää satavuotisjuhliansa, elämä on paljossa muuttunut. Luulen, että ihmisen vaellus on silloin taantunut ja tyyntynyt. Ehkä me topiaat silloin hallitsemme ryypimme yhtä hyvin, kuin marttamme nyt hallitsevat meitä.”

Journalistisesti ja sisällöllisesti kunnianhimoinen *Noste*-lehti on päätetty lopettaa. Tämä sosiaali- ja terveysalan riippumaton aikakauslehti on ilmestynyt vuodesta 2013:

”Julkaisijoille keskeistä on ollut tehdä laadukasta sosiaali- ja terveysalan yleisaikakauslehteä. Lehden kustannuksista suuri osa on katettu tilaus- ja ilmoitustuotoilla, mutta printtimedian alamaen takia tuotot ovat pienentyneet. Tämän vuoksi julkaisijat ovat todenneet, että lehden laadun säilyttäminen ei ole enää mahdollista.

Tässä tilanteessa Nosteen julkaisijat pitävät lehden lakkauttamista vastuullisena ratkaisuna. Laatulehteä ei voi tehdä riittämättömillä resursseilla eikä huonoa lehteä kannata tehdä. Se on sekä julkaisijoiden että lehden tilaajien ja lukijoiden etu.

Samalla Nosteen julkaisijat eivät myöskään ole halunneet lähteä entisestään tinkimään ammatijournalistien palkkioista. Journalistisella kunnianhimolla toimitetun Nosteen tekijäjoukossa on ollut maan ykkösrivin toimittajia, valokuvaajia ja graafikoita.” (Soste ry:n tiedote 18.1.2016)

YP pahoittelee.

Koneen säätiö julkisti 29.1. Vuoden Tiedekynä -palkintoehdokkaat. Joukossa on myös **Katja Hyryn** hieno teksti *Kun tutkimusmatkan suunta muuttuu* YP:n numerosta 5/2015. Tiedekynä-palkinto myönnetään erityisen ansiokkaasti kirjoitetusta suomenkielisestä tieteellisestä kirjoituksesta.

YP onnittelee kaikkia ehdokkaita!

Koneen säätiö on myös ilahduttavasti päättänyt jo toiseen otteeseen apurahoitaa YP-lehden nettipuolen kehittelyä. Tämä tarkoittaa viime vuonna aloitettujen tutkijahaastattelujen, ääniblogien ja science café -tyyppisten keskustelujen jatkoa YP:n nettisivuilla – mutta myös uusia avauksia digitaalisen julkaisemisen saralla.

YP kiittää ja kumartaa.

Ajatusten Tonava ottaa vastaan tuoreita ja nasevia otoksia ajan ilmiöistä osoitteeseen yhteiskuntapolitiikka@thl.fi.